

Bruxelles, 14 ianuarie 2025
(OR. en)

5038/25

LIMITE

ECOFIN 31
UEM 30

NOTĂ

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Subiect:	RECOMANDARE A CONSILIULUI în vederea încetării situației de deficit excesiv din România

RECOMANDARE A CONSILIULUI

în vederea încetării situației de deficit excesiv din România

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), în special articolul 126 alineatul (7),

având în vedere recomandarea Comisiei,

întrucât:

- (1) În conformitate cu articolul 126 din TFUE, statele membre trebuie să evite deficitele publice excesive.
- (2) Pactul de stabilitate și de creștere se bazează pe obiectivul unor finanțe publice solide ca mijloc de consolidare a condițiilor de realizare a stabilității prețurilor și a unei creșteri susținute, durabile și favorabile incluziunii, bazată pe stabilitatea financiară, contribuind astfel la realizarea obiectivelor Uniunii privind creșterea economică durabilă și ocuparea forței de muncă.
- (3) La 30 aprilie 2024, a intrat în vigoare cadrul de guvernare economică reformat al UE. Cadrul include Regulamentul (UE) 2024/1263¹ din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului. El include, de asemenea, Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1467/97² privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv, precum și Directiva (UE) 2024/1265 a Consiliului³ din 29 aprilie 2024 de modificare a Directivei 2011/85/UE privind cerințele referitoare la cadrele bugetare ale statelor membre.

¹ JO L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj>.

² JO L 209, 2.8.1997, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/2024-04-30>.

³ JO L, 30.4.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj>.

- (4) România face obiectul unei proceduri aplicabile deficitelor excesive din aprilie 2020. La 3 aprilie 2020, Consiliul, acționând în urma unei recomandări din partea Comisiei, a adoptat, în temeiul articolului 126 alineatul (6) din TFUE, Decizia (UE) 2020/509 privind existența unui deficit excesiv în România ca urmare a nerespectării planificate a criteriului deficitului prevăzut în TFUE și a emis o recomandare în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE în vederea încetării situației de deficit public excesiv până cel târziu în 2022⁴. Având în vedere contracția profundă a activității economice legată de pandemia de COVID-19, Consiliul a adoptat, la 18 iunie 2021, o recomandare revizuită adresată României în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE, prin care termenul pentru corectare a fost prelungit până în 2024. La 24 noiembrie 2021, Comisia a concluzionat că România a luat măsuri eficiente ca răspuns la Recomandarea Consiliului din 18 iunie 2021 în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE și a considerat că, la momentul respectiv, nu erau necesare măsuri suplimentare în cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive. Cu toate acestea, în 2023, toate subcomponentele Recomandării Consiliului adresate României în 2021 au fost ratate cu o marjă considerabilă. Deficitul total a fost semnificativ mai mare (6,5 % din PIB față de 4,4 % din PIB în recomandarea Consiliului), efortul structural a fost mult mai scăzut decât cel recomandat, iar creșterea cheltuielilor nete a fost mult mai mare decât se recomandase. Prin urmare, la 26 iulie 2024, Consiliul a adoptat o decizie în temeiul articolului 126 alineatul (8) din TFUE privind absența unor măsuri eficiente⁵.

⁴ Toate documentele referitoare la procedura aplicabilă deficitelor excesive aplicată în cazul României pot fi consultate la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/corrective-arm-excessive-deficit-procedure/excessive-deficit-procedures-overview/romania_en.

⁵ JO L, 1.8.2024, ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2024/2130/oj>.

- (5) În cazul absenței unor măsuri eficiente din partea unui stat membru, articolul 126 din TFUE prevede obligația Consiliului de a adopta o recomandare revizuită adresată statului membru în cauză pentru ca acesta să pună capăt situației de deficit excesiv într-un termen dat. În conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului, recomandarea respectivă trebuie, de asemenea, să stabilească un termen maxim de șase luni pentru luarea unor măsuri eficiente de către statul membru vizat în vederea corectării deficitului excesiv, termen care poate fi redus la trei luni atunci când gravitatea situației justifică acest lucru. În plus, în recomandarea sa, Consiliul trebuie să solicite ca statul membru să implementeze o traiectorie corectivă a cheltuielilor nete⁶ care să asigure aducerea și menținerea deficitului public sub valoarea de referință de 3 % din PIB în termenul stabilit în recomandarea respectivă. În cazul în care procedura aplicabilă deficitelor excesive a fost inițiată pe baza criteriului deficitului, traiectoria corectivă a cheltuielilor nete trebuie să fie în concordanță cu o ajustare structurală anuală minimă de cel puțin 0,5 % din PIB drept criteriu de referință pentru exercițiile în care se preconizează că deficitul public va depăși valoarea de referință. Ținând cont de considerentul 23 din Regulamentul (UE) 2024/1264 al Consiliului, Comisia poate ajusta criteriul de referință, pe durata unei perioade de tranziție în 2025, 2026 și 2027, pentru a ține seama de creșterea plăților de dobânzi atunci când stabilește traiectoria corectivă propusă pentru anii respectivi.
- (6) Decizia Consiliului din 26 iulie 2024 a ținut seama de faptul că următoarea etapă a procedurii aplicabile deficitelor excesive, și anume o recomandare revizuită a Comisiei de recomandare a Consiliului în temeiul articolului 126 alineatul (7) din TFUE privind corectarea deficitului excesiv, va avea loc după prezentarea planului bugetar-structural național pe termen mediu în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263. Această abordare permite asigurarea coerenței între cerințele bugetare din cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive și traiectoria de ajustare stabilită în planul bugetar-structural pe termen mediu. Acest calendar și separarea deciziilor în temeiul articolului 126 alineatul (6) și al articolului 126 alineatul (7) sunt excepționale și sunt legate de tranziția către noul cadru; prin urmare, nu stabilesc un precedent.

⁶ Conform articolului 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263, „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând cheltuielile cu dobânzile, măsurile discreționare privind veniturile, cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii, cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune, elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

- (7) PIB-ul real al României a crescut cu 2,4 % în 2023. Potrivit previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că economia va crește cu 1,4 % în 2024, cererea internă puternică fiind contrabalansată de o contribuție negativă a exporturilor nete. În 2025, se preconizează că PIB-ul real va crește cu 2,5 %, ca urmare a unei creșteri treptate a cererii externe și a exporturilor, a unei relaxări suplimentare a condițiilor financiare, a unui consum privat rezilient, a unei accelerări a investițiilor private și a sprijinului din partea investițiilor finanțate de UE în infrastructura publică. Se estimează că rata șomajului va rămâne stabilă, la 5,5 % în 2024 și în 2025. Se preconizează că inflația va scădea de la 9,7 % în 2023 la 5,5 % în 2024 și apoi la 3,9 % în 2025.
- (8) Conform datelor validate de Eurostat la 22 octombrie 2024⁷, deficitul public al României a fost de 6,5 % din PIB în 2023. Previziunile Comisiei Europene din toamna anului 2024 estimează un deficit public de 8,0 % din PIB în 2024 și de 7,9 % din PIB în 2025, așadar peste valoarea de referință în ambii ani. Deficitul structural este estimat la 7,4 % din PIB în 2024 și se preconizează că va rămâne în linii mari neschimbat în 2025.
- (9) Datoria publică se situa la 48,9 % din PIB la sfârșitul anului 2023. Conform previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că datoria publică va crește la 52,2 % din PIB la sfârșitul anului 2024 și la 56,1 % din PIB la sfârșitul anului 2025, rămânând așadar sub valoarea de referință de 60 % din PIB.
- (10) La 25 octombrie 2024, România și-a prezentat primul plan bugetar-structural național pe termen mediu, în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263. Planul acoperă perioada 2025-2031 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe șapte ani. Recomandarea Consiliului de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României pentru perioada 2025-2031 și de aprobare a unui set de angajamente în materie de reforme și de investiții din cadrul planului aflate la baza unei prelungiri a perioadei de ajustare recomandă o traiectorie a cheltuielilor nete care ia în considerare toate cerințele necesare ale unei traiectorii corective și ar trebui să fie recomandată ca traiectorie corectivă a cheltuielilor nete în cadrul procedurii aplicabile deficitelor excesive. Traiectoria corectivă a cheltuielilor nete este, prin urmare, în concordanță cu o ajustare structurală anuală minimă de cel puțin 0,5 % din PIB drept criteriu de referință pentru exercițiile în care se preconizează că deficitul public va depăși valoarea de referință, în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului.

⁷ Euroindicatorii Eurostat publicați la 22 octombrie 2024. A se vedea: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-euro-indicators/w/2-22102024-ap>.

- (11) Pe baza traiectoriei cheltuielilor nete, care este singura referință operațională pentru monitorizarea conformității și care este stabilită în recomandarea Consiliului de aprobare a planului României și în prezenta recomandare, precum și pe baza cadrului de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei Europene și a previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, se preconizează că deficitul public va scădea de la 8,0 % din PIB în 2024 la 2,9 % din PIB până în 2030. Cu toate acestea, pe baza ipotezelor din plan, deficitul ar urma să scadă sub valoarea de referință de 3 % numai în 2031.
- (12) Pe baza traiectoriei corective a cheltuielilor nete care urmează să fie recomandată, a cadrului de proiecție a datoriei publice pe termen mediu al Comisiei Europene și a previziunilor Comisiei Europene din toamna anului 2024, datoria publică ar urma să crească de la 52,2 % din PIB la sfârșitul anului 2024 la 59,4 % în 2030.
- (13) Măsurile de consolidare bugetară ar trebui să asigure o corectare durabilă a deficitului excesiv, vizând în același timp îmbunătățirea calității și a structurii finanțelor publice, menținerea investițiilor și consolidarea potențialului de creștere al economiei. Reformele de natură bugetară și economică în sens mai larg (inclusiv reformele care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare, specificate în anexa II la Recomandarea Comisiei de recomandare a Consiliului de aprobare a planului pe termen mediu al României⁸) ar trebui să îmbunătățească potențialul de creștere și reziliență al economiei într-un mod durabil și să sprijine sustenabilitatea bugetară.
- (14) Consiliul ia act de faptul că nu a fost încă pe deplin elaborată metodologia precisă de evaluare a măsurilor eficiente în contextul noului cadru bugetar și, prin urmare, consideră că se impune organizarea în timp util a unei discuții cu privire la metodologie.
- (15) În conformitate cu articolul 8 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1467/97, o decizie a Consiliului de abrogare a procedurii aplicabile deficitelor excesive se adoptă în temeiul articolului 126 alineatul (12) din TFUE numai în cazul în care deficitul a fost adus sub valoarea de referință și Comisia estimează că va rămâne astfel în exercițiul curent și în exercițiul următor,

⁸ Recomandarea Comisiei de recomandare a Consiliului de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al României, 26.11.2024, COM(2024) 725 final.

RECOMANDĂ:

1. România ar trebui să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor nete nu depășește valorile maxime stabilite în anexa I.
2. Astfel, România ar trebui să pună capăt situației de deficit excesiv până în 2030.
3. Consiliul stabilește data de 30 aprilie 2025 ca termen-limită până la care România trebuie să ia măsuri eficiente și să prezinte măsurile necesare împreună cu raportul său anual privind progresele înregistrate pentru 2025, care trebuie prezentat Comisiei în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2024/1263. Ulterior, România ar trebui să raporteze cu privire la progresele înregistrate în punerea în aplicare a prezentei recomandări cel puțin o dată la șase luni, până la corectarea deficitului excesiv.

Prezenta recomandare se adresează României.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Consiliu

Președintele

Ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete
(rate de creștere anuale și cumulate, în termeni nominali)

România

Ani		2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rate de creștere (%)	Anuale	5,1	4,9	4,7	4,3	4,2	3,9
	Cumulate*	20,2	26,0	31,9	37,6	43,3	49,0

* Ratele de creștere cumulate se calculează în raport cu anul de bază 2023.